

CZECH ABSTRACTS TSCHECHISCHE ZUSAMMENFASSUNGEN

ABSTRAKTY

KATALIN VARGA, CSABA DIÓSZEGHY & GÁBOR FRITÚZ (s.137)

Sugestivní komunikace u pacientů s umělou plicní ventilací: Umělá plicní ventilace je takový způsob záchrany života, který se velmi často používá na odděleních intenzivní péče (OIP) u pacientů v kritickém stavu. V současné době je již zřejmé, že pacienti během intenzivní péče potřebují nejenom intenzivní lékařskou péči, ale i výraznou psychologickou podporu, aby dokázali proti stresorům bojovat a zvládat stres. Je třeba pacientům pomoci porozumět cílům zdravotní a lékařské péče a získat další informace o své obtížné situaci – pomoci jim tak na ní lépe reagovat. Cílem této studie je charakterizovat „psychologickou podporu pozitivní sugesce“, pomocí které pacienti s umělou plicní ventilací získají sugestivní podporu, která je založená na principech hypnotické komunikace. Popíšeme základy metody, a to ve 3 fázích: (1) zahájení (2) hlavní proces (3) zakončení, a zdůrazníme jejich různé psychologické aspekty i přesné způsoby sugesce pro každou z nich. Stručně si popíšeme údaje konkrétního nepravidelně prováděného prospektivního výzkumu, které jsou výsledkem aplikace zmíněné metody u pacientů s umělou plicní ventilací.

Klíčové výrazy: sugesce, komunikace, intenzivní péče, umělá plicní ventilace, pozitivní přístup, rozšíření informace, modifikovaný stav vědomí

ADRIENN K. SZILÁGYI, CSABA DIÓSZEGHY, LILLA BENCZÚR & KATALIN VARGA (s.149)

Poskytnutí psychické podpory, která je založená na pozitivní sugesci, pacientům s umělou plicní ventilací: Cílem intenzivní péče je přispět k zvládnutí kritického stavu se zlepšením životních podmínek. Dlouhodobá zdravotní péče způsobuje fyzická a psychická onemocnění, a iatrogenní dopady zhoršují očekávané výsledky. Nynější výzkum empiricky potvrzuje pozitivní dopad metody psychické podpory. K dosažení vyššího účinku somatické léčby a vzhledem k citlivosti pacienta, jsme v rámci našeho prospektivního, nepravidelného a řízeného výzkumu poskytovali psychickou podporu (která je založená na pozitivní sugesci) pacientům, kteří byli intubováni k umělé ventilaci alespoň 48 hodin na dvou odděleních intenzivní péče v Budapešti. Po vyšetření 60 pacientů (27 v kontrolní skupině a 33 pacientů s podporou) jsme došli k závěru, že skupina pacientů napojených na umělou ventilaci, která prodělala pozitivní sugesci, strávila na přístroji v průměru o 2,5 dne méně (což je ze statistického hlediska významné ($p < 0,04$)) a jejich celková doba hospitalizace se snížila o 4 dny. Pokud měli pacienti k dispozici stejného psychologa alespoň na poloviční dobu jejich pobytu, ta se snížila o 3,5 dne ($p < 0,01$). Hlavní příčinou úmrtí pacientů v průběhu výzkumu, kteří byli v stabilní péči psychologa, byl zejména jejich vysoký věk a kritický zdravotní stav. V takových případech se doba umírání krátí o 4,5

dny nebo bylo pacientům umožněno pohybovat se mimo oddělení dříve. Pacienti v kontrolní skupině byli připojeni na umělou plicní ventilaci delší dobu.

Klíčové výrazy: intenzivní terapie, kvalita života, výsledky, délka aplikace umělé plicní ventilace, doba pobytu, umělá plicní ventilace, úmrtí, sugestivní komunikace, psychologická pomoc, základní potřeby, post-traumatický stresový syndrom (PTSD), posttraumatický rozvoj

BETTINA PIKÓ & LÁSZLÓ BRASSAI (s.171)

Chování týkající se hodnot a zdravotnictví: Srovnávací studie maďarské a transylvánské mládeže: Bylo již zkoumáno mnoho faktorů v oblasti chování mládeže týkajícího se zdravotnictví a mezi všemi vždycky hrály hlavní roli hodnoty. Stále rostoucí počet studií se zabývá kulturními hodnotami v oblasti chování mládeže souvisejícího se zdravotnictvím. Cílem tohoto výzkumu bylo vyšetřit vlivy určitých hodnot na chování mládeže. Vzhledem k mezikulturnímu výzkumu byl sběr dat uskutečněn prostřednictvím dotazníků, jež vyplňovali vysokoškoláci v Segedínu (Maďarsko, no 160) a ve meste Târgu Mureșu (Marosvásárhely, Transylvánie, Rumunsko, no. 124). Výzkum se zaměřil na následující hodnoty: povinnosti dítěte, rodina, androcentrismus, kolektivismus, osudovost. Další čtyři faktory se týkají oblasti chování souvisejícího se zdravotnictvím: kouření, užívání alkoholu a drog (marihuana) a sport. Bez ohledu na kulturní kořeny lze říci, že hodnoty upřednostněné ženami jsou povinnosti dítěte a kolektivismus, narozdíl od mužů, kteří preferují androcentrismus. U maďarského vzorku mužské populace se prokázalo častější užívání alkoholu, avšak u statistického vzorku transylvánských mužů se objevoval sport. Užívání alkoholu bylo v obou případech častěji mezi muži. V průběhu výzkumu se také objevilo několik důležitých kulturních rozdílů ve vztahu hodnot a chování. V maďarském případě spojovali účastníci pojem „osudovost“ s intenzivním užíváním alkoholu nebo drog, avšak v transylvánském případě byl častěji spojován pojem „androcentrismus“ a aktivní sport. Na základě těchto informací bylo potvrzeno, že preferování sociálních hodnot, jako jsou povinnosti dítěte, rodina, kolektivismus se váže s umírněným užíváním alkoholu a intenzivnějším sportem, a charakterizuje tedy zdravější chování (lepší profil z hlediska zdraví).

Klíčové výrazy: mezikulturní výzkum, mládež, užívání alkoholu nebo drog, chování ve vztahu ke zdraví, hodnoty

ATTILA VANDRA (s.183)

Dopad psychologické konfrontace na duševní hygienu v oblasti výchovy: Ti, kteří čelí problémům duševní hygieny, si častěji vybírají povolání v pomocné oblasti (učitel nebo psycholog). Psychoterapeutové ale tvrdí, že učitelé také potřebují podporu v oblasti rozvoje osobnosti. Avšak uvedení tohoto programu se setkává s překážkami v Rumunsku. Falešná představa, že učení je jednosměrný proces, staví učitele omylem do role „záchrance“. Tzv. „záchrance“ se snaží řešit problémy jiných lidí ze svého pohledu a někdy i proti jejich vůli. Výsledky různých výzkumů tuto tendenci potvrdily. U této tendence si lze všimnout dvou negativních vlivů projevů, jednak staví překážky duševnímu rozvoji dítětemu a také je příčinou vzniků psychologických konfrontačních situací. Při takovýchto psychologických konfrontacích trpí člověk sám nebo působí psychologickou újmu ostatním, což je významný problém v oblasti duševní hygieny

ve školách. Efektivní možností prevence je příprava na dospělost prostřednictvím asertivního řízení konfliktu, a z hlediska „OK životní pozice“. V souhrnu autor tvrdí, že tato hlediska lze najít pouze v oblasti humanitní psychologie a transakční analýzy. Zavedení pedagogických metod vycházejících z těchto psychologických škol je v Rumunsku jednou z možností, i když ne jedinou. Gordonova psychologická metoda není přijatá v rumunské vědecké literatuře a transakční analýza je v rané fázi, což je stále hlavní překážkou rozvoje.

Klíčové výrazy: duševní hygiena, škola, transakční analýza, psychologie, Gordonova pedagogická metoda, hry, dospělost, výchova, asertivita, prevence, Rumunsko

ARIEL MITEV (s.205)

Narativní analýza povídek vysokoškoláků o alkoholu podle Fryeho modelu: Pokud marketing úspěšně používá stávající legendy (mýtus) nebo sám tvoří legendy z obchodních důvodů, nastává otázka, zda jsou takové legendy úspěšně použitelné ve veřejných kampaních. Cílem tohoto průzkumu bylo pochopit význam užívání alkoholu mezi mládeží, a analyzovat jejich povídek na téma: alkohol. Předpokládáme totiž, že ty povídky a významné motivy těchto autentických příběhů jsou použitelné při návrhu a realizaci marketingového projektu pro účely veřejné kampaně. Pro účely výzkumu byla proto zvolena narativní analýza. Analyzovali jsme 146 motivů (narativum) z oblasti uvedených povídek a 134 motivů (narativum) z reklam na alkoholické nápoje. Tento článek představuje strukturní analýzu povídek o užívání alkoholu vysokoškoláky. V průběhu výzkumu jsme používali pojetí „mýtus“ od Northropa Fryea, a v rámci něho jsme mohli seřadit motivy do čtyř kategorií: komediální, romantické, tragické a ironické. Je známo mnoho o principech fungování vědy a logického myšlení, málo však víme o podstatě tvorby dobrého příběhu. V článku jsme představili Fryeův systém z didaktického hlediska a zároveň jsme se pokusili najít principy „dobrého příběhu“. Tato studie poskytuje pomoc prostřednictvím použití strukturního sběru, který lze, jako metodu, použít tak, aby nebyla ovlivněna kreativita a schopnost vyprávět pravděpodobné příběhy.

Klíčové výrazy: užívání alkoholu mezi mládeží, narativní analýza, mýtus, společenský marketing, reklama, komedie, romance, tragedie, ironie